

Hraunvallaskóli
vinátta - samvinna - ábyrgð

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá Hraunvallaskóla

II. og III. hluti

9. bekkur

Skólaárið 2023 - 2024

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.

Útgefin 2023.

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skólans.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Lars Jóhann Imsland (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)
Drekavöllum 9
221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is

veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

Efnisyfirlit

Inngangur	5
II. Skólastarf 9. bekkjar	6
Kennsluskipulag í unglingsdeild	6
II.1. Samantekt kennslu í 9. bekk	8
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk	10
II.3. Kennsluáætlunir og kennslugögn í 9. bekk	13
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.	14
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi	14
III. Náms svið og námsgreinar	15
I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál	16
A. Íslenska	16
I.1. Talað mál, hlustun og áhorf	16
I.2. Lestur og bókmenntir	17
I.3. Ritun	18
I.4. Málfræði	19
B. Íslenska sem annað tungumál	21
2. Erlend tungumál	23
2.1. Enska	23
2.2. Danska	25
3. List- og verkgreinar	27
A. hluti - listgreinar:	27
3.1. Sviðslistir – leiklist	27
3.2. Sjónlistir - myndmennt	28
3.3. Tónmennt (Tónlist, taktur og túlkun)	29
B. hluti - verkgreinar:	30
3.4. Heimilisfræði	30
3.5. Hönnun og smíði	31
3.6. Textílmennt	32
4. Náttúrugreinar	35
5. Samfélagsgreinar	37
6. Skólaþróttir	39
6.1. Íþróttir	39
6.2. Sund	40
7. Stærðfræði	42

7.1 Tölur og talnareikningur	42
7.2. Rúmfræði	44
7.3. Algebra	46
7.4. Tölfræði og líkindi	48
8. Upplýsinga- og tæknimennt.....	50
9. Valgreinar.....	51
Námsmat í valgreinum	51
Val utan skóla	51
Bæjarbrú – fjarnám frá Flensborg	51
9.1. Sameiginlegar valgreinar í Hafnarfirði	52
Tækniskólaval	52
Gaflaraleikhús	52
9.2. Valgreinar innan skólans	52

Inngangur

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskrám í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjá meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins. II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekkis/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinnar og kynnir uppbyggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasíðu skólans.

II. Skólastarf 9. bekkjar

Námi í unglingadeild Hraunvallaskóla er skipt niður í 6 annir. Námið er einstaklingsmiðað og reynt er að mæta hverjum og einum nemenda á hans forsendum. Kennsla fer fram á fagsvæðum/fagstofum og fara nemendur á milli svæða/stofa í umsýðingum sínum.

Viðhafðar eru fjölbreyttar kennsluáferðir til að mæta þörfum flestra nemenda og er ýmist unnið einstaklingslega eða í hópum, í gegnum leiki, umræður, ritun, á rafrænu formi o.s.frv.

Kennarar hafa gert áætlun í hverju fagi fyrir sig og vinna nemendur eftir þeim. Þar hefur námsefni vetrarins verið skipt niður á vikurnar og námsmat dagsett. Kennarar skrá heimanám, ástundun og námsmat í Mentor en samskipti kennara og nemenda fer að mestu leyti fram í gegnum Google Classroom í Ipadinum, einnig eru nemendur hvattir til að nýta sér dagbækur. Ef nemendur ljúka ekki áætlun vikunnar taka þeir námsefnið með sér heim og ljúka því þar.

Í unglingadeild er námsver sem er ætlað þeim sem þurfa sérstakan stuðning í námi. Einnig er nemendum skipt í hópa í stærðfræði og íslensku til að mæta betur þeirra þörfum í náminu.

Nemendum í unglingadeild er boðið upp á fjölbreytt val þar sem allir geta fundið eitthvað við sitt hæfi. Nemendur velja sér valgreinar þannig að heildartímafjöldi verði eigi minni en 37 kennslustundir á viku. Valinu er skipt niður í þriggja anna kerfi og því eru flestir nemendur í 1 – 2 valnámskeiðum á viku. Nemendum stendur til boða að fá val utan skóla metið í staðinn fyrir val innan skólans. Nemandi þarf að sýna fram á að hann stundi íþrótt, tómstund eða vinnu með skóla að lágmarki 2 klst og 40 mín. á viku, ef tímafjöldi er minni þá skal nemandi velja sér eitt valfag innan skólans öll þrjú val tímabilin. Fylla þarf út sérstakt eyðublað með undirskrift foreldris/forráðamanns og þjálfara/kennara/vinnuveitanda ef meta á val utan skóla.

Kennsluskipulag í unglingadeild

Lagt er upp með kennslu innan árgangs þar sem faggreinakennsla (kennarar sérfræðingar), samþættingarverkefni og vinnustundir eru í öndvegi. Kennarar vinna náið saman við undirbúning og framkvæmd kennslunnar.

Bóklegt nám / samþætting

Bókleg kennsla á unglingastigi skiptist í faggreinakennslu (skv. viðmiðunarstundaskrá), Hraunflæði og vinnustundir. Lagt er upp með að taka 4,5 kest. (3 klst.) frá fyrir Hraunflæði og vinnustundir. Þessar kennslustundir eru teknar af kjarnafögum og vali. Áhersla verður lögð á lestur, lesskilning, ígrundun og umræður í hópum um námsefni vetrarins þar sem það á við og því verður við komið.

Hraunflæði er samþættingarverkefni/samþættingarlotur allt skólaárið

- 1 klst. á viku (1,5 kest.)
- Árgangur saman á svæði í þessum tímum.
- Lagt er upp með að samþætta að mestu leyti við námsgreinar í samfélagsfræði, náttúrufræði og íslensku.
- Hvert Hraunflæði getur tekið allt frá 3 vikum upp í heila önn.

Vinnustundir eru tímar þar sem nemendur geta unnið sjálfstætt eftir kennsluáætlunum.

- 2 klst. á viku (3 kest.)
- Árgangur saman á svæði á sama tíma.

- Faggreinakennarar/umsjónarkennarar til staðar og leiðbeina.
- Innlagnir eftir þörfum
- Bekkjárfundir
- Fylgst með framvindu náms hjá nemendum.
- Aðkoma annarra (kannanir og utanaðkomandi fræðsla)

Faggreinakennsla

- Í íslensku og stærðfæði eru 2 faggreinakennarar saman á svæði.
- Lagt er upp með að kennsla í náttúru- og samfélagsgreinum fari fram að hluta til á sama svæði.
- Kennarar vinna að samþættingu faggreina á svæðum eins og kostur er.

Kennslusvæði

- Nemendur fara á milli svæða og kennslusvæði skilgreind eftir faggreinum.
- Samþætting námsgreina fer fram að mestu leyti á heimasvæðum árganga.
- Tungumálakennsla (enska og danska) fer fram í kennslustofum.

Sérkennsla

- Námsver fyrir nemendur sem á þurfa að halda.
- Sérkennsla fer fram að mestu inni á kennslusvæðum.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 9. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar

Námssvið	Námsgreinar	Tímaföldi í skóla á viku
1. Íslenska	Íslenska 1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	5,5 kest.
2. Erlend tungumál	Erlend tungumál 2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	4 kest. 3,5 kest.
3. List- og verkgreinar	List- og verkgreinar <i>A Listgreinar:</i> 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt <i>B Verkgreinar:</i> 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	3 kest.
4. Náttúrugreinar	Náttúrugreinar	4 kest.
5. Skólaíþróttir	Skólaíþróttir 5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 kest. 1 kest.
6. Samfélagsgreinar	Samfélagsgreinar	3,5 kest.
7. Stærðfræði	Stærðfræði 7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	5,5 kest.
8. Upplýsinga- og tæknimennt	Upplýsinga- og tæknimennt	1 kest.
9. Val	9. Valgreinar	4 kest.
Alls		37 kennslustundir

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með <i>heilbrigði og velferð</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Að gera nemendur meðvitaða um jákvæða sjálfsmynd og andlega vellíðan. ● Að nemendur kynnist grunnatriðum næringarfræði og hollustu matvæla. ● Að nemendur fræðist um mikilvægi þess að temja sér hollt mataræði. ● Að nemendur fái hvatningu og tækifæri til að stunda hreyfingu og útiveru. ● Að nemendur fái fræðslu um hin þrjú gildi skólans; vináttu, samvinnu og ábyrgð, með umræðum og verkefnum. ● Að nemendur fái tækifæri til að efla vináttutengsl, t.d. í hópefli í vinaviku þar sem unnið er markvisst með vináttu. ● Að nemendur fái tækifæri til að tjá líðan sína. ● Að nemendur hafi möguleika á fjölbreyttu vinnuumhverfi. ● Að nemendur færðist um heilbrigði. ● Að nemendur þjálfist í félagsfærni. ● Að nemendur séu meðvitaðir um mikilvægi góðrar hreyfingar, hvíldar, næringar og góðrar tannheilsu. ● Að nemendur fræðist um forvarnir. ● Að nemendur fái reglulega tækifæri til þess að ræða við sinn umsjónarkennara um gengi og líðan í skólanum.
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með <i>jafnrétti</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Að allir nemendur fái jöfn tækifæri til náms ● Að komið sé til móts við mismunandi þarfir nemenda, t.d. með námsefni við hæfi og fjölbreyttum kennslu- og námsmatsaðferðum. ● Að nemendur læri að bera virðingu fyrir fjölbreytileika í menningu, siðum og trúarbrögðum. ● Að nemendur læri mismunandi vinnuaðferðir, einir, í þörum eða hóp. ● Að nemendur læri að vinna með öllum. ● Að allir hafi jafnan rétt til að tjá sig og segja sína skoðun.

<p>LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI :</p>	<p>Það er unnið með <i>lýðræði</i> og <i>mannréttindi</i> í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Að nemendur læri að bera virðingu fyrir ólíkum skoðunum, þjóðernir, trúarbrögðum og tungumálum. ● Að nemendur temji sér að bera virðingu fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfi sínu. ● Að allir nemendur hafi jafnan rétt innan hópsins. ● Að nemendur fái þjálfun í lýðræðislegri ákvarðanatöku, t.d. með kosningum um ýmis málefni og lýðræðisþingi nemenda. ● Að nemendur læri að taka ábyrgð á eigin námi. ● Að nemendur séu meðvitaðir um mikilvægi mannréttinda. ● Að nemendur velji sér viðfangsefni eftir áhugasviðum í sumum verkefnum. ● Að nemendur semji bekkjarreglur og skrifi undir samning. ● Að nemendur þekki eineltisáætlun skólans. ● Að nemendur öðlist færni í tjáskiptum og rökræðu. ● Að nemendur fræðist um mikilvægi þess að bera virðingu fyrir umhverfi sínu og leggi sitt af mörkum til að bæta það. ● Að nemendur upplifi samvinnu milli skóla, heimilis og grenndarsamfélagsins. ● Að nemendur taki þátt í að stýra og móta félagsstarf í skólanum í samvinnu við félagsmiðstöð og skóla. ● Að nemendur kjósi sér fulltrúa í nemendaráð. ● Að nemendur fái frelsi og ábyrgð til að sinna þeim verkefnum sem fyrir fyrir liggja hverju sinni, sbr. sätaval, hópavinna o.fl.
<p>LÆSI:</p>	<p>Það er unnið með <i>læsi</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Að nemendur kynnist bóklegu læsi á fjölbreyttan hátt t.d. með gagnvirkum lestri, hlustun, samlestri, yndislestri, heimalestri, hljóðlestri, sögugerð og framsögn ● Að nemendur vinni markvisst með orðaforða, merkingu orða og notkun þeirra ● Að nemendur vinni með texta á fjölbreyttan hátt í öllum greinum ● Að nemendur þjálfist í að lesa í umhverfi sitt, setja sig í spor annarra og hvenær er við hæfi að nota viss orð og raddblæ ● Að nemendur læri að nýta sér mismunandi miðla
<p>SJÁLFBÆRNI:</p>	<p>Það er unnið með <i>sjálfbærni</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Að nemendur kynnist loftslagsbreytingum og hvaða áhrif mengun hefur á jörðina. ● Að nemendur flokki pappír. ● Að árgangar skiptist á að halda skólalóðinni hreinni. ● Að nemendur læri að virða og þekkja náttúruna.

SKÖPUN:

Það er unnið með *sköpun* í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:

- Notast er við misjafnar kennsluaðferðir eins og þankahríð, sögugerð, kynningar, myndasýningar o.fl.. og í sköpun er leitast við að nemandinn;
- fái uppbyggjandi gagnrýni frá ýmsum aðilum á eigin texta og vinni úr henni
- fái ríkuleg tækifæri til að leika sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt
- öðlist trú á eigin málkunnáttu og málhæfni
- fái tíma til að vinna með sínar sterku hliðar og sitt áhugasvið.
- þekki hvað átt er við með hlutföllum milli stærða og geta skýrt hlutföll með tilvísun til lengda strika, flatarmála svæða eða á annan myndrænan eða ápreifanlegan hátt
- Áhersla er lögð á misjafnar námsmatsaðferðir eins og hópavinnu, ritun, skapandi kynningar, einstaklingsvinnu, vinnumöppur og nemendur fái að skila verkefnum á skapandi hátt og fái að nota hæfileika sína við skil verkefna s.s. tónlist, myndlist, tölvuvinnu o.fl. og sem dæmi um sköpunarmarkmið þá er leitast við að nemandinn;
- geti virkjað ímyndunaraflíð og samið eigin texta, t.d. sögu eða ljóð kunni nokkur skil á hvernig skrifað er í mismunandi tilgangi og kunni að haga orðum sínum í samræmi við aðstæður, t.d. í formlegri fyrirspurn eða persónulegu bréfi
- geti hugleitt og tjáð hver hann er í augum sjálfs sín og annarra, útskýrt hvernig sjálfsmýnd hans mótast af umhverfi og búsetu, stjórnmálum, félagslegur aðstæðum, sögu og menningu, trúar og lífsviðhorfum.
- Valið vinnur mikið með sköpun og má þar nefna matreiðslu, teikning, smíði, o.fl.. Í valinu fá nemendur að velja samkvæmt sínu áhugasviði og eru fögin byggð upp m.t.t. nemenda svo að sköpunarkraftur, innisæi, forvitni og frumleiki nemenda fái að njóta sín.

II.3. Kennsluáættæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 9. bekk

i. Kennsluáættæður

Kennt er á opnum fagsvæðum og í lokuðum fagstofum með möguleika á opnun á milli eða í tengingu við gang, nemendur mæta með sín gögn í hvert fag fyrir sig.

ii. Kennsluáætlanir

Nemendur fá ítarlega kennsluáætlun í hverju fagi. Þar koma fram áherslur námsefnis hverju sinni og nemendur sjá hverju þau eiga að vinna að í hverri viku. Í kennsluáætlun koma einnig fram mikilvægar dagsetningar á verkefnaskilum, ásamt upplýsingum um fyrirkomulag námsmats.

iii. Náms- og kennslugögn

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none"> ● Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). ● Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum. ● Hver nemandi fær sinn lpad til afnota og skilar honum við skólalok hvers skólaárs.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma: Hafnarfjarðarbær sér um	<ul style="list-style-type: none"> ● Pennaveski ● Strokleður ● Boxyddara ● Blýanta ● Penna ● Vasareiknir ● Gráðubogi ● Hringfari ● Önnur gögn

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.

Kennarar halda úti heimasíðu árgangs með mikilvægum upplýsingum um skólastarf og það sem árgangurinn vinnur að í viku hverri. Ástundun er send heim vikulega (hægt að skoða á Mentor hvenær sem er).

Hægt að hafa samband við kennara með tölvupósti. Veikindi þarf að tilkynna á skrifstofu skólans (590 – 2800) eða skrá á Mentor af foreldrum.

Samkvæmt ástundunarreglum Hafnarfjarðarbæjar ber foreldrum/forsjáaðilum að fylla út leyfistilkynningarform (heimasíðu HRVS) fyrir þrjá eða fleiri leyfisdagana. Hægt er að skrá leyfi fyrir færri daga inn á Mentor. is eða hafa samband við skrifstofu skólans.

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat árgangsins greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat, út frá hæfniviðmiðum. Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nýti ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum við að ná bæta árangur sinn. Meðal annars er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- Kannanir
- Verkefnavinna
- Para- og hópavinna
- Sjálfsmat
- Jafningjamat
- Framsetning og framsögn

b. Stöðumat.

Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með samtali við nemanda og foreldrum/forsjáraðilum með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að varpa ljósi á námslega stöðu nemandans ásamt líðan í skólanum með bættingu og áframhaldandi markmið í huga.

c. Lokamat:

Lokamat fer fram við lok skólaárs, meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

III. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námssvið og eitt opið (val) en hverju námssviði heyrja mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. árgang í aðalnámskrá en skólar útfæra sjálfir fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál

A. Íslenska

1.1. Talað mál, hlustun og áhorf

Í skólanum er lögð áhersla á heildstæða móðurmálskennslu, þ.e. tengsl einstakra þátta og viðfangsefna innbyrðis og eðlilega stígandi í náminu miðað við aldur og þroska nemenda. Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla skiptist námið í eftirfarandi þætti: Lestur, talað mál og framsögn, hlustun og áhorf, málfræði, bókmenntir og ritun.

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- beitt skýrum og áheyrilegum framburði og viðeigandi talhraða við mismunandi aðstæður
- gert grein fyrir reynslu, upplifun og skoðunum sínum og rökstutt þær með ýmsum hætti
- gætt að líkamsstöðu og myndað samband við áheyrendur í framsögn og kynningu fyrir hóp
- flutt bundið mál þannig að rím, stuðlar og hrynjandi njóti sín
- hlustað og fylgt töluvert flóknum fyrirmælum og skráð jafnóðum hjá sér athugasemdir eða minnisatriði og gert grein fyrir meginatriðum
- sýnt af sér viðeigandi framkomu þegar hlustað er t.d. á upplestur eða frásagnir
- hlustað af þolinmæði, með athygli og skilningi á samræður annarra og sýnt af sér viðeigandi framkomu
- velt fyrir sér mun á sögu og leiknu efni með því að horfa t.d. á kvikmyndir, þætti o.fl.
- horft og hlustað á gagnrýninn hátt á kvikmyndir, fréttir, umræðuþætti, og auglýsingar á ýmsum miðlum

Upplýsinga- og tæknimennt

- unnið sjálfstætt og tekið ábyrgð á eigin námsframvindu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Framsögn
- Hlustunarskilningur
- Sjónræn skynjun og upplifun
- Sköpun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ýmis konar myndefni
- Hlustunarefni
- Annað efni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.

- Heimanám felst aðallega í undirbúningi fyrir framsetningu og úrvinnslu verkefna. Frekari þjálfun þeirra færniþátta sem unnið er að fer fram í kennslustundum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Verkefnavinna
- Munnlegt mat.

1.2. Lestur og bókmenntir

i. Hæfniviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- lesið 210 orð á mínútu
- lesið á gagnrýninn hátt og myndað sér skoðun á því sem hann hefur lesið
- lesið skáldsögur og annað efni og gert grein fyrir efni þeirra munnlega eða skriflega
- skynjað boðskap og markmið texta og gert grein fyrir ólíkum stílbrögðum og tilfinningum sem hann kallar fram
- hafi eftl málskilning sinn með margvíslegum lestrarverkefnum heima og í skóla
- lesið og rætt um bækur sem fjalla um reynsluheim unglunga, smásögur, þjóðsögur, goðsögur, ævintýri og valda texta úr Íslendingasögum
- fjallað um skáldsögur og notað til þess hugtökin tími, umhverfi, persónusköpun og aðal- og aukapersónur
- lesið og fjallað um fjölbreytt úrval ljóða og geti túlkað ljóð með eigin orðum og rökstutt
- fjallað um form og byggingu ljóða og notað til þess hugtökin rím, stuðlar, braglína, hrynjandi og endurtekning
- þekkt og fjallað um mismunandi gerðir myndmáls: beina mynd, líkingu, persónugervingu og myndhverfingu
- kannast við helstu bragarhætti

Upplýsinga- og tæknimennt

- nýtt sér orðabækur og aðrar handbækur til að auka orðaforða og efla lesskilning
- fundið afþreyingarefni á heimili sínu, bókasafni og á netinu sem hæfir viðfangsefninu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Í bókmenntum er lesin ein nútímasaga auk valbókar og fleira. Eru gerð verkefni þessu tengd. Þau eru í formi spurninga, prófa og umræðna.
- Smásögur
- Kjörbækur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Neistar
- Frjálislestrarbækur
- Efni frá kennara

- Með fjaðrabliki - Bókmenntir fyrir efri bekki grunnskóla
- Kjalnesingjasaga
- Akam, ég og Anikka

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í bókmenntum er lesin ein nútímasaga, ein íslendingasaga auk valbókar og fleira. Gerð eru verkefni þessu tengd í formi spurninga, prófa og umræðna.

Lögð er áhersla á að nemendur lesi bók/bækur í frjálsum valbókarlestri. Foreldrar eru hvattir til að örva börn sín til bóklesturs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.
- Heimanám felst aðallega í lestri og frekari þjálfun þeirra færniþátta sem unnið er að í kennslustundum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Skrifleg próf og kannanir
- Verkefnavinna
- Munnlegt mat

1.3. Ritun

i. Hæfniviðmið

Í lok árgangs geti nemandi:

- kannast við allar stafsetningarreglur og reglur um greinamerkjasetningu og stafsett almennan texta rétt
- skrifað skilmerkilega um eigin reynslu, hugsanir, skoðanir og tilfinningar
- skrifað sögur og ljóð og notað myndmál
- skrifað útdrætti og endursagnir úr munnlegu og skriflegu efni
- byggt upp texta á eðlilegan hátt t.d. með því að skipta texta í málsgreinar og hafi öðlast góða tilfinningu fyrir setningaskipan
- beitt mismunandi stíl í rituðu máli með tilliti til viðtakanda og efnis
- verið meðvitaður um á töluðu og rituðu máli

Upplýsinga- og tæknimennt

- nýtt sér tölvu við ritun/ritvinnslu og geti gengið frá efni á tölvutæku formi
- nýtt sér útskýringar í orðabókum og kennslubókum þegar hann er í vafa um rithátt einstakra orða og gengið frá eigin texta með aðstoð stafsetningarorðabóka og/eða leiðréttingarforrits
- unnið sjálfstætt upp úr ýmsum heimildum og nýtt sér undirstöðuatriði heimildaritunar

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Skapandi skrif s.s. ljóða- og sögugerð.
- Að koma frásögn á blað.
- Að gera grein fyrir máli sínu á rökrænan hátt.
- Að koma efni frá sér samkvæmt fyrirfram gefnum forsendum.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stafsetning (brúna bókin)
- Kveikjur
- Neistar
- Beinagrindur - handbók um ritun
- Ýmis gögn frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í ritun er lögð áhersla á að nemendur geti byggt upp sjálfstæða frásögn, sagt frá persónulegri reynslu og sagt hlutlægt frá atburðum. Í stafsetningu er lögð áhersla á þjálfun grundvallaratriða og því fylgt eftir með ýmsum verkefnum skriflega og í spjaldtölvu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.
- Heimanám felst aðallega í undirbúningi að skrifum og frekari þjálfun þeirra færniþátta sem unnið er að í kennslustundum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Skrifleg próf og kannanir
- Verkefnavinna
- Munnlegt mat

1.4. Málfræði

i. Hæfniviðmið

Í lok árgangs geti nemandi:

- leikið sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt og skapandi hátt, t.d. með myndagátum, krossgátum, þrautum o.fl.
- áttað sig á flokkun orða í fallorð, sagnorð og óbeygjanleg orð og undirflokkka
- þekkt sérkenni fallorða
- þekkt sérkenni sagnorða
- þekkt sérkenni óbeygjanlegra orða

- þekkt hugtök á borð við hlutstæður og óhlutstæður, gildishlaðinn og hlutlaus, sértækur og víðtækur
- fundið stofn orða og nýtt sér þá þekkingu við stafsetningu og orðmyndun
- þekkt algengar hljóðbreytingar íslensks máls og geti nýtt sér þá þekkingu í tengslum við stafsetningu og orðamyndun
- þekkt og útskýrt fleyg orð og/eða mun orðtaka og málshátta
- þekkt mun á beinni og óbeinni ræðu
- þekkt stafrófið og þekkt mun á einhljóða og tvíhljóða
- skilið hugtökin gott og vont mál, viðeigandi og óviðeigandi
- kannast við skiptingu orðaforðans í erfðaorð, nýyrði, tökuorð, slettur og slangur í þeim tilgangi að glæða máltilfinningu og auka orðaforða

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Sagnorð og smáorð; að nemendur þekki einkenni þeirra og geti unnið með þau á viðeigandi hátt.
- Áfram er unnið með þætti sem nemendur hafa áður kynnst.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Sagnorð
- Óbeygjanleg orð
- Fallorð
- Neistar
- Gullvör
- Efni af vef
- Efni frá kennara
- Málvísir
- Finnbjörg
- Beinagrindur
- Kjalnesingjasaga

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í málfræði er unnið með grundvallaratriði og lögð áhersla á að nemendur nái færni í greiningu orðflokka, þekki einkenni þeirra og geti unnið með þá á viðeigandi hátt. Í málnotkun er lögð áhersla á að nemendur kynnist margbreytileika málsins og þeir þjálfast í notkun orðtaka og málshátta og öðrum atriðum sem auka orðaforða og málskilning.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.
- Heimanám felst aðallega í frekari þjálfun þeirra færniþátta sem unnið er að í kennslustundum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Skrifleg próf og kannanir
- Verkefnavinna

B. Íslenska sem annað tungumál

Námsgreinin íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eiga ekki íslensku sem móðurmál og hafa engin eða lítil tæk á íslensku máli. Nemendahópurinn sem lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur og námsþarfir hans að sama skapi mismunandi. Nemendur vinna að hæfniviðmiðum samkvæmt „íslensku sem annað tungumál“. Hæfnirammarnir þar skiptast í fjögur stig (forstig, 1. Stig, 2. stig og 3. Stig) og lýsa stigvaxandi hæfni nemenda í íslensku sem öðru tungumáli. Hæfnirammarnir miða ekki við aldur nemandans heldur hæfni og stöðu hans í máltileinkuninni. Kennsluhættir og námsmat skulu vera fjölbreytt og taka mið af öllum hæfnisviðum þ.e. skilningi (hlustun og lestri) og tjáningu (talmáli og ritun). Þegar nemandi hefur náð færni á öllum stigum er gert ráð fyrir að hann geti, með stuðningi, unnið eftir sömu námsáætlun og nemendur með íslensku sem móðurmál.

https://mms.is/sites/mms.is/files/haefnisvid_og_haefnirammarnir_i_isat.pdf

iii. Námsgögn og kennsluefni

Hér eru þau námsgögn talin upp sem helst er stuðst við í kennslunni og nemendur geta nýtt sér við námið.

- Námsbækur: Íslenska nýja málið mitt 1 og 2, Kæra Dagbók 1, 2 og 3, Hitt og þetta (lestrar- og vinnubók), Íslenska fyrir alla 1 og 2, Íslenska vísar veginn, Tölum saman, Orðagull, Markviss málörvun, Leggðu við hlustir, Litabækurnar (útprentað efni af Skólavefnum), Orð og setningar/lestrarvinnubók (af Skólavefnum) Ritrún 1, 2 og 3, ýmsar lestrarbækur, Málfræðibókin 1, 2 og 3.
- Spil: Sagnorðaspilið, Fallorðaspilið, Orðasjóður (flettisþjöld og útprentanlegt efni af vef), Íslenski máhljóðakassinn.
- Smáforrit og vefir: Vefir af heimasíðu Menntamálastofnunar (mms.is), smáforrit af App Store, skolavefurinn.is
- Annað: Verkefni frá kennara, orðaforðalisti MMS.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla
- Kennsla í litlum hópum
- Á heimasvæði árgangs

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Náms efni við hæfi
- Spil og leikir
- Umræður
- Lestur bóka

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Leiðsagnarmat
- Stöðumat
- Próf

2. Erlend tungumál

2.1. Enska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
  - Tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarviðs. Brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér annan hátt.
  - Hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið þær upplýsingar sem eiga við, brugðist við eða unnið úr þeim.
- Lesskilningur
  - Aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu.
  - Lesið sér til gagns og ánægju smásögur/skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðun. Lesið og tileinkað sér efni og hugtök sem m.a. tengjast öðrum námsgreinum og nýtt í nýju samhengi.
  - Lesið sér til fróðleiks rauntexata t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum, sem fjalla um efni er varðar daglegt líf, aðstæður og umhverfið. Brugðist við efni, sagt frá eða unnið úr á annan hátt.
  - Tileinkað sér þann orðaforða sem kenndur hefur verið sérstaklega.
- Frásögn og samskipti
  - Tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum.
  - Samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu. Einstaklingslega og/eða með öðrum.
- Ritun
  - Skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega. Hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifum. Sérstaklega tölvupóst, rétt uppsetning og efnisgreinar.
  - Leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflið njóta sín.
  - Tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu, t.d. í gegnum dagbók.
  - Sýnt færni í þeirri málfræði sem kennd var sérstaklega
- Menningarläsi
  - Sýnt fram á nokkra þekkingu á innri samfélagsgerð Kanada, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni.
  - Sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna í Kanada og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma.
- Náms hæfni
  - sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframvindu.
- Upplýsingamennt
  - Nýtt sér efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðnings s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.

- Unnið með heimildir, virt siðferði í heimildarvinnu og sett fram heimildaskrá samkvæmt viðurkenndum aðferðum.
- Nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna markvisst að því að byggja upp góðan grunn í ensku.
- Farið verður í lesskilning, orðaforða, hlustun, málfræði, ritun, samskipti og menningarlesi.
- Nemendur þjálfast í sjálfstæðum vinnubrögðum, skipulagningu náms og geta lagt mat á eigin námsgetu.
- Nemendur lesa skáldsögu, vinna ýmis verkefni sem reyna á orðaforða, lesskilning og hlustun. Nemendur gera ýmiss konar ritunar verkefni en einnig munnleg samskipta- og frásagnarverkefni.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Spotlight 9, lestrar- og vinnubók.
- Rafrænt efni frá kennara.
- Ítarefni frá kennara.
- Skáldsaga

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námsskipulag í ensku er sett upp í lotur sem taka frá 2 - 5 vikum, en lengd fer eftir viðfangsefni. Nemendur fá ítarlegar upplýsingar um hvað þeir eiga að gera á classroom og ætlast er til að þeir klári verkefni sín og mæti öllum skilum, gangi það ekki upp verða þeir að klára heima.
- Í lotunum verður unnið markvisst með alla færniþætti og reynt er að miða við að vinnuálag sé þannig dreift að nemendur nái að klára í kennslustundum.
- Heimanám felst aðallega í próflærdómi og að halda striki í náminu með því að klára það sem ekki náðist í áætlun.
- Nemendur munu nota Google Classroom og Mentor til þess að halda utan um nám sitt.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Skrifleg próf og kannanir á miðju ári og lokapróf í lok árs.
- Símat, nemendur eru metnir allt árið.
- Mjög fjölbreytt verkefni þar sem reynt er að höfða til áhugasviðs flestra.
- Verkefnavinna, bæði munnleg og skrifleg.
- Verkefnavinna getur verið hópavinna, paravinna og einstaklingsvinna.

2.2. Danska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
  - skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti
  - hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim
- Lesskilningur
  - fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu
  - aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu
- Frásögn
  - samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra
  - sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum
- Samskipti
  - tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum
  - bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum
- Ritun
  - tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu
  - sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið, séð eða heyrt.
  - skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi, t.d. gátlista og fyrirmýnda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda
- Menningarläsi
  - sýnt fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu
  - hefur fengið kynningu á fjölbreyttum uppruna íbúana á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrif fordóma
- Námshæfni
  - tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi
  - nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu
  - beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf
- Upplýsingamennt
  - nýtt rafrænar leiðir og samskiptamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna markvisst að því að bæta kunnáttu sína í dönsku.
- Farið verður í lesskilning, hlustun, málfræði og ritun. Einnig munu nemendur þjálfast í upplýsingaöflun og úrvinnslu.

- Nemendur þjálfast í sjálfstæðum vinnubrögðum og geta stýrt námi sínu að miklu leyti sjálfir.
- Nemendur lesa smásögu, gera kynningar, hlusta á dönsk dægurlög og flytja munnleg verkefni.
- Nemendur munu vinna mikið með upplýsingatækni og einnig saman tvö og tvö, í hópum og þjálfra þannig samskipti á markmálinu.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Dejlige Danmark les – og vinnubók
- Google slides/videó verkefni
- Nemendur munu búa til podcast og þjálfra þannig frásögn.
- Nemendur búa til stuttmynd og nota til þess app á iPad.
- Nemendur setja upp ísbúð í rauntíma þar sem þau fara og kaupa sér ís. Þannig æfa þau færni sína í samskiptum.
- Dönsk dægurlög og myndefni.
- Annað efni frá kennara.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslustundir verða nýttar í ýmisleg verkefni og innlögð frá kennara. Kennarinn leggur upp með að nemendur vinni sem mesta vinnuna í tímum.
- Heimanám felst aðallega í að klára vinnu ef nemendur ná ekki að klára í skólanum. Einnig geta fallið til verkefnið sem kennari ætlast til að nemendur vinni heima.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Nemendur eru metnir allt árið.
- Stutt verkefni sem lögð eru fyrir nemendur til að meta færni þeirra.
- Mjög fjölbreytt verkefni þar sem reynt er að höfða til áhugasviðs flestra.
- Verkefnavinna, bæði munnleg og skrifleg.
- Verkefnavinna getur verið hópavinna, paravinna og einstaklingsvinna.
- Einnig er lagt fyrir jafningjamat.

3. List- og verkgreinar

List og verkgreinar eru kenndar í smiðjum

A. hluti - listgreinar:

3.1. Sviðslistir – leiklist

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- tekið virkan þátt í skapandi ferli í samvinnu við aðra
- túlkað sjónarmið annarra í rituðum texta
- skapað persónu og túlkað viðhorf hennar bæði munnlega og skriflega
- tjáð hugsun sína, tilfinningar og hugmyndir
- gert grein fyrir skoðunum sínum og rökstutt þær
- nýtt sér efni úr ýmsum áttum sem kveikju við frumsköpun leikins efnis
- skrifað handrit að stuttu leikverki
- veitt og tekið á móti uppbyggilegri gagnrýni
- tekið þátt í að skapa og móta mismunandi gerðir leikþátta þar sem blandað er saman margs konar aðferðum leikrænnar tjáningar og tækni leikhússins
- tekið þátt í að skipuleggja sýningar fyrir áhorfendur
- greint frá mismunandi áherslum í leiklistarsögu, orðaforða og hugtökum leiklistarinnar
- unnið með ímyndunaraflíð og sköpunargleðina

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Aðferðir leiklistar - Elísabetarleikhúsið/ Shakespeare, Comedia dell' arte, Meló Drama, Raunsæisstefna og nútímaleikhús í stuttu máli
- Nemendur vinna með látbragð
- Nemendur fræðast um gagnrýni og spreyta sig á henni
- Nemendur vinna í hóp að stuttmynd og taka upp
- Spunaform
- Nemendur læra að vinna eftir handriti

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Handrit sem nemendur búa til sjálf
- Tónlist
- Veraldarvefurinn
- iPad
- Ýmsar bækur tengdar leiklistinni
- Annað tilfallandi efni valið og útbúið af kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í leiklistarstofu
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku sex vikur, samtals u.þ.b.16 - 17 kennslustundir.

- Náms hópar eru blandaðir og 10 til 14 nemendur eru í hverjum hópi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Frammistaða
- Framlag
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla
- Samvinna

3.2. Sjónlistir - myndmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- valið milli mismunandi aðferða við sköpun, prófað sig áfram og unnið hugmyndir í fjölbreytta miðla
- greint og beitt fjölbreyttum aðferðum og tækni
- tjáð skoðanir eða tilfinningar í eigin sköpun með tengingu við eigin reynslu
- sýnt og útskýrt vinnuferli frá hugmynd að lokaverki
- gagnrýnt af sanngirni og virðingu eigin verk og annarra
- greint, borið saman og lýst ýmsum stílum og stefnum í myndlist
- sýnt ábyrga og örugga umgengni við vinnu og frágang á vinnusvæði
- sýnt skilning á vönduðum vinnubrögðum
- sýnt virðingu í framkomu og samskiptum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- hlutföll mannlíkamans
- fjarvidd, hvarfpunktar og/eða litanotkun
- hugmyndavinna og sjálfstæð úrvinnsla
- hönnun;fatnaður og umhverfi
- tveggja punkta fjarvidd

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fjölbreytt myndlistarefni svo sem pappír, mismunandi teikniáhöld, litir og verkfæri
- Bækur, skyggnur og margmiðlunarefni, valið og útbúið af kennara
- Spjaldtölva

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan, í skóla og heima (utan skóla), fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram á myndmenntasvæði skólans
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku, 10-12 skipti.

- Námsþópar eru blandaðir

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smíðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum
- Vinnusemi
- Vönduð vinnubrögð
- Framkoma
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla
- Hvert verkefni og verkþættir eru metnir ásamt frammistöðu í tímum.

3.3. Tónmennt (Tónlist, taktur og túlkun)

i. Hæfniviðmið í námi

Við lok árgangs geti nemandi

- spilað í hljómsveit
- spilað auðvelda línur á bassa
- spilað hljóma eftir leiðbeiningum á hljómborð
- spilað grunntakt á trommur
- spilað nokkrar útfærslur af grunntakti á trommur
- skapað sinn eigin takt og lært aðra
- þekkja muninn á ta, títi og tirití
- þekkja þagnir og lengdir nótna
- geta notað líkamann sem takthljóðfæri
- þekkja helstu hugtök tónfræðinnar
- geta gagnrýnt eigin verk og annarra til gagns
- tjáð sig um mismunandi tegund tónlistar
- geta nýtt sér og notað tónlistarforrit

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Tónlist er megin uppistaða þessarar námsgreinar og er notuð í öllum verkefnum, hópefli og leikjum
- Hljóðfærin nýtt í undirvinnu áhersla lögð á röddina
- Lesið um sönggrúppur í bókinn Hljóðspor
- Nemendur kynnst því hvernig röddin er notuð sem hljóðfæri og fara í hlustun út frá því
- Unnið með takt og túlkun út frá tónlist
- Líkami og borð notað sem takthljóðfæri við þekkt lög
- Ípad, unnið í Superpads og haldnir tónleikar

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Hljóðfæri
- Tölvur, ípad
- Tónlist af youtube.com
- Imovie og moviestar
- Superpads
- Garage band
- Heimildarefni
- Hljóðspor

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer að mestu fram í skóla
- Heimavinna er sjaldgæf í þessu fagi en það kemur fyrir að nemendur þurfi að æfa texta og/eða finna upplýsingar

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku í u.þ.b. fimm vikur samtals u.þ.b. 16 kennslustundir

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið í námi
- Þátttaka í verkefnum
- Frumkvæði og vinnusemi
- Umsögn frá kennara

B. hluti - verkgreinar:

3.4. Heimilisfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok áragangs geti nemandi:

- sett saman máltíðir samkvæmt Ráðleggingum Lýðheilsustöðvar um mataræði og næringarefni
- matreitt fjölbreyttan og hollan hversdagsmat
- farið eftir viðurkenndum kröfum um hreinlæti
- meðhöndlað og geymt matvæli á viðeigandi hátt
- notað matreiðslubækur og uppskriftir
- hagnýtt sér umbúðamerkingar
- þvegið upp og haldið hreinum tækjum og áhöldum
- gert sér grein fyrir áhrifum auglýsinga á neyslu
- lagt gagnrýnið mat á eigin neyslu

- þekkt helstu kvilla og sjúkdóma sem tengjast mataræði
- hugað að brunavörnum í eldhúsi
- unnið sjálfstætt og í samvinnu við aðra
- beitt góðum vinnubrögðum og réttri líkamsbeitingu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Bakstur og matreiðsla.
- Bókleg vinna
- Þjálfun í að fara eftir skriflegum vinnulýsingum.
- Að tileinka sér vandvirkni, góða umgengni og rétta meðferð áhalda og tækja.
- Helstu geymsluaðferðir matvæla og matvælaiðnaðurinn.
- Umhverfisvernd og neysla.
- Matargerð frá hinum ýmsu þjóðlöndum

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Uppskriftir héðan og þaðan.
- Náms efni frá kennara.
- Matur og menning
- Næring og lífshættir
- Heimilisfræði fyrir unglíngastig.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í heimilisfræðistofu skólans.
- Hver nemandi fær 3 kennslustundir á viku í 5 vikur (11 skipti eða 16 kennslustundir).

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat; frumkvæði, vinnubrögð, frágangur, hegðun, ástundun
- Skrifleg verkefni
- Ípad vinna

3.5. Hönnun og smíði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- lært að hafa öðlast færni, þekkingu og skilning á eðli hönnunar og smíði
- sýnt frumkvæði og kunnáttu í að nota viðeigandi verkfæri og vélar
- notað frihendisteikningu og grunnteikningu við hönnun hlutar
- valið viðeigandi efni sem hæfa verkefnum

- tamið sér öguð vinnubrögð og vandvirkni
- gert sér grein fyrir hvort og hvernig hægt er að endurnýta ýmsa hluti til að lengja líftíma þeirra

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hljóðfæri – Hlutur sem magnar upp hljóð, nemandi velur útfærslu.
- Hugmyndavinna, hugmyndaþróun og útsetning hugmynda með teikningu
- Málsetning þess sem smíða skal.
- Rétt röðun vinnubragða
- Að læra rétt handtök og meðhöndlun verkfæra (öryggisatriði, umhirða og umgengni)
- Útsaganir, pússningar og límingar.
- Málun, olíubera eða annar lokafrágangur afurðar.
- Frágangur, þrif og skipulögð vinnubrögð.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verkfæri og áhöld smíðastofunnar
- Verklýsingar frá kennara
- Bækur og blöð frá kennara
- Teikniáhöld til hönnunar

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í smíðastofu skólans. 3 kennslustundir á viku
- Í náminu læra nemendur út frá eigin hönnunarforsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smíðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat; frumkvæði, vinnubrögð, frágangur, hegðun, ástundun
- Hvert viðfangsefni metið

3.6. Textílmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Skreytt textílafurð á skapandi og persónulegan hátt.
- Gert sér grein fyrir möguleikum endurnýtingar.
- Nýtt sér margvíslegar og mismunandi miðla í hugmyndavinnu sinni.
- Sýnt frumkvæði í góðri umgengni og frágangi á vinnusvæði.

- Beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílafurðar.
- Tekist á við verkefni sem vekja áhuga og vinnugleði og koma til móts við langanir og smekk einstaklingsins.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Hugmyndavinna
- Endurnýting
- Handsaum til skreytingu fatnaðar annaðhvort frá eigin teikningum eða bókum
- Saumavélaæfingar
- Sauma hettupeysu
- Þrjóna flík að eigin vali
- Aukaverkefni að eigin vali

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara ^[SEP]
- Ýmsar handbækur tengdar greininni
- Hugmyndir af veraldarvefnum ^[SEP]

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku í sex vikur, samtals u.þ.b. 11 kennslustundir.

Námshópar eru blandaðir og 10 til 12 nemendur eru í hverjum hópi

- Sýnikennsla á saumavél
- Kennsla á verklagi
- Þróa eigin útfærslur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Leiðsagnarmat/Símat
- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.

- Framkoma.
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla.
- Verklegar æfingar á veraldarvefnum
- Hvert verkefni er metið ásamt frammistöðu í tímum

4. Náttúrugreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Hæfniviðmið til verklags:

- beitt vísindalegum og fagmannlegum vinnubrögðum í náttúruvísunum
- les, umorðar og túlkar vísindalegan texta
- framkvæmt einfaldar tilraunir og skrái þær
- tekið þátt í verklegri vinnu sem krefst vísindalegrar hugsunar, samvinnu og lausna
- rökrætt hvernig vísindi hefur áhrif á samfélagið
- miðlað upplýsingum um vísindi á fræðandi hátt
- sýnt getu til aðgerða

Hæfniviðmið til viðfangsefnum:

- þekkt helstu hugtök og tungumál efnafræðinnar
- útskýrt og greint hvað efni eru
- þekkir hugtökin kraftur og hreyfing
- útskýrt hvernig kraftar eðlisfræðinnar hafa áhrif á okkur í daglegu lífi
- tekið þátt í umræðum um kynþroska
- skilið hvernig hægt er að búa til orku á sjálfbæran hátt
- þekkt hugtakið endurnýjanleg orka
- kynnst kostum og göllum notkun kjarnorku
- skilið hvaða áhrif lífnaðarhættir okkar hafa á jörðina
- skilið mikilvægi þess að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum í kynlífi
- þekkt hugtakið mörk

Upplýsinga- og tæknimennt:

- beitt gagnrýnni hugsun við að vega og meta upplýsingar með tilliti til gæða og efnismeðferðar þeirra
- unnið með heimildir, virt siðferði í heimildavinnu og sett fram heimildaskrá samkvæmt viðurkenndum aðferðum
- nýtt hugbúnað og forrit við uppsetningu ritgerða og ritsmíða samkvæmt viðmiðum um uppsetningu og frágang

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Efna- og eðlisfræði
- Vísindasaga
- Kynfræðsla.

Skólaárinu er skipt upp í spretti. Í hverjum spretti er lögð áhersla á ákveðið viðfangsefni þar sem nemendur kynna sér viðfangsefnið og vinna síðan með það í gegn texta, tilraunir og aðra vinnu. Áhersla er lögð á i) lesskilningur vísindatexta, ii) textavinnsla og svörun, iii) verklegar tilraunir og iv) vinna með hugtökin í hverjum spretti fyrir sig.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Efnisheimurinn
  - Guðjónsson, H. (2005). Efnisheimurinn. Kópavogur: Menntamálastofnun.
- Eðlisfræði 1

- Undvall, L., & Karlsson, A. (2014). Eðlisfræði 1. (H. Ó. Hálfðanarson, Þýð.) Kópavogur: Menntamálastofnun.
- Eðlisfræði 2
  - Undvall, L., & Karlsson, A. (2015). Eðlisfræði 2. (H. Ó. Hálfðanarson, Þýð.) Kópavogur: Menntamálastofnun.
- Eðlisfræði 3
  - Undvall, L., & Karlsson, A. (2016). Eðlisfræði 3. (H. Ó. Hálfðanarson, Þýð.) Kópavogur: Menntamálastofnun.
- Efni frá kennara - sérstakt hefti í vísindasögu (þemað “frægir vísindamenn”).
- Tilraunir á netinu
- Tilraunir í stofu

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Beinar innlagnir
- Sýnikennsla
- Tilraunir
- Skýrslugerðir
- Verkefnavinna
- Hópavinna, paravinna
- Upplýsingaöflun
- Þemavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í stað þess að lesa býðst nemendum aðgangur að kennslubókinni á hljóðbók
- Nemendur geta sótt um að gera styttri verkefni í stað ritgerðar og skýrslna
- Nemendur geta sótt um að taka munnlegt próf í stað skriflegs prófs

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Próf
- Verkefnavinna
- Skýrslur og spurningar
- Þátttaka og virkni í tímum

Í hverjum spretti eru hæfniviðmið til hliðsjónar. Nemendur vinna spurningar og verkefni eftir þessum hæfniviðmiðum og megináherslum hvers spretts fyrir sig.

5. Samfélagsgreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

þekkingarviðmið:

- greint hvernig jörðinni er skipt upp í landfleka (heimsálfur) og höf
- gert grein fyrir auðlindaskilgreiningu og hvaða áhrif auðlindaþörf, verslun og viðskipti með hráefni hafa á stöðu landa í hnattrænum skilningi
- gert grein fyrir hvernig auðlindaþörf hefur á alþjóðaviðskipti og alþjóðastjórnsmál
- gert grein fyrir hvað stýri misskiptingu auðæva í heiminum
- gert grein fyrir helstu stjórnsmálstefnum í heiminum eftir síðari heimsstyrjöld
- þekkt hugtökin Kapítalismi, kommúnismi, fasismi, nasismi, socialismi, frjálshyggja, nýfrjálshyggja og átök á milli stríðandi hugmyndafræða
- þekkt til þróunar og tilurðar íslenska velferðakerfisins
- gert grein fyrir tengslum Íslands við umheiminn – hugmynda- og stjórnfræðislega
- gert grein fyrir helstu atriðum í samskiptum og sögu Vesturlanda og Mið- Austurlanda
- gert grein fyrir atburða 11. september og áhrifum þeirra á okkar tíma og ástandið í heiminum
- gert grein fyrir stækkun Evrópu til austurs eftir fall Berlínarmúrsins
- gert grein fyrir helstum stríðum í Austur Evrópu og fyrstu bylgju flóttamanna til Íslands
- gert grein fyrir tenginum Íslands við alheimsmarkaði, frjálsa vinnumarkaði, útrása og hruns
- lesið upplýsingar og metið þær út frá landakortum, gröfum og tölulegum upplýsingum
- þekkt mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna

Lífsleikni, forvanir, H6 fræðsla og umferðarfræðsla:

- útbúið fræðslu um vináttu fyrir nemendur í 6. bekk
- flutt fræðslu um vináttu fyrir nemendur í 6. bekk
- útskýrt með dæmum margbreytileika mannlífsins og ólíkan bakgrunn fólk og borið virðingu fyrir frelsi fólks til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta.
- hlýtt á forvarnarfræðsluna VELDU
- þekkt helstu umferðarreglur og umferðarmerki
- áttað sig á nauðsyn þess að sýna örugga og ábyrga hegðun í umferðinni vegna umferðaröryggis síns og annarra
- hlýtt á fræðslu um umferðaröryggi

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar
- unnið á skapandi og gagnrýnin hátt, sjálfstætt og með öðrum
- beitt gagnrýnni hugsun við að veða og meta upplýsingar
- nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu ritunarverkefna og tölulegra gagna

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Heimsálfurnar 7
- Gróðurfar, náttúrufar og landnýting
- Upphaf og endalok Kalda stríðsins
- Sameinuðu þjóðirnar, stofnun og tilgangur
- Bandarísk alheimsmenning - 11. september - Upphafið af nútíma ykkar. Upphaf og afleiðingar.

- Evrópa; sundrung og sameining.
- Ísland í veröld nútímans
- Mannréttindi.
- Lífsleikni, jafningjafræðsla, forvarnarfræðsla
- H6 fræðsla á vegum Heilsugæslunnar
- Umferðarfræðsla

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Kennslubækur - Um Víða Veröld - Heimsálfurnar. Frelsi og velferð
- Ritföng,
- Stílabók,
- IPad,
- Litir

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Beinar innlagnir
- Sýnikennsla
- Verkefnavinna
- Hópavinna, paravinna
- Upplýsingaöflun
- Þemavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í stað þess að lesa býðst nemendum aðgangur að kennslubókinni á hljóðbók
- Þurfi nemandi aðlagð námsefni eða aðlagð námsmat er það gert í samvinnu við stoðþjónustu og kennara.

iv. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Próf
- Verkefni
- Símat, áhugi, virkni, vinnubrögð og vinnubók.

6. Skólaíþróttir

Í íþróttum og sundi er lögð áhersla á að efla jákvætt viðhorf gagnvart hreyfingu og efla félagsfærni ásamt því að auka styrk og þol. Þess vegna er horft sérstaklega til viðhorfs, virkni og framkomu nemenda auk árangurs á stöðluðum prófum sem reyna á líkamlegan styrk og færni í öllu námsmáti.

6.1. Íþróttir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis og skipulagsreglur
  - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
  - farið eftir fyrirmælum
  - sýnt jákvætt viðhorf til íþróttaiðkunar
  - sýnt sjálfstæði og virkni í íþróttatímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
  - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. í hraða, þoli færni, líkamsstyrk, lipurð og samhæfingu
  - fái kynningu í íslenskum leikjum og íþróttagreinum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiproska
  - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Kynna nemendum fyrir fjölbreyttum íþróttum í einstaklings og hópíþróttir.
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfipjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í íþróttasal
  - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
  - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbreitti, boltagrindur, boltanet.
- Áhöld í skóla og á skólalóð
  - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
  - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla í íþróttahúsi
  - Íþróttasalur
- Kennsla utanhúss
  - Skólalóð og nærumhverfi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
  - Sýnikennsla, endurtekningaráfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, hópvinubrögð, frásögn og sagnalist, hugarflug, leikræn tjáning.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Virkni og áhugi í kennslustundum
- Viðhorf og framkoma
- Stöðluð próf sem meta líkamlegan styrk og færni

6.2. Sund

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis og skipulagsreglur
  - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
  - farið eftir fyrirmælum
  - sýnt jákvætt viðhorf til sundiðkunar
  - sýnt sjálfstæði og virkni í sundtímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
  - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. í þolsundi, skriðsundi, köfun, baksundi og bringusundi
  - sýnt færni í björgunarsundi

ii Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
  - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfiþjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.

- Í skólaþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í sundlaug
  - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, boltar, björgunardúkka.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í
  - Ásvallalaug
  - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
    - Við upphaf kennsluárs
    - Um mitt kennsluár
    - Við lok kennsluárs
- Heimanám (foreldrar)
  - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáðferðir
  - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, hópvinna, stöðvaþjálfun, samvinna.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Virkni og áhugi í kennslustundum
- Viðhorf og framkoma
- Stöðluð próf sem meta líkamlegan styrk og færni

7. Stærðfræði

Tímafjöldinn er 200 mínútur á viku sem skiptist í 3-4 kennslustundir. Hver kennslustund er 40, 60 eða 80 mínútur. Námi í stærðfræði í 9. bekk er skipt niður í 4 lotur, talnareikning, rúmfræði, algebru og tölfræði. Námið krefst þess af nemendum að þeir séu sjálfstæðir í námi og bera að miklu leyti ábyrgð á framvindu þess sjálfir. Nemendur geta farið á eigin hraða í gegnum námið og lokið þannig grunnskólaprófi í stærðfræði á skemmri tíma en 3 árum, ef þeir kjósa svo. Þannig geta nemendur hafið framhaldsskólanám í stærðfræði fyrr ef þeir kjósa. Kennari mun leggja til viðmiðunaráætlun í hverri lotu sem nemendur geta farið eftir.

Við upphaf hverrar lotu fá nemendur öll þau gögn sem þeir þurfa til þess að ljúka hverri lotu. Þar er að finna þau námsgögn sem nota á, lista yfir þau verkefni sem á að vinna, upplýsingar um námsmat og viðmiðunaráætlun.

Vikuáætlun birtist í Mentor ásamt skiladegi. Verkefnum, glósum og reiknuðum dæmum er skilað í Classroom. Einnig er óskað eftir kvittun ásamt dagsetningu frá foreldri/forráðamanni ef viðkomandi er sátt/ur við vinnuframlag síns barns. Í Classroom birtast einnig verkefnalýsingar.

Áhersla er lögð á að nemendur skilji stærðfræðileg hugtök og leysi fjölbreytt verkefni á margvíslegan hátt. Helstu þættir sem unnið er með eru: reikniaðgerðir, hlutföll og prósentur, rúmfræði, stæður og jöfnur, tölfræði, töflur og myndrit. Auk þess verður haldið áfram að byggja ofan á þá grunnþætti sem nemendur hafa áður fengist við í námi sínu. Stuðlað verður að því að nemendur skilji gildi stærðfræðinnar í tengslum við umhverfi sitt og geti nýtt hana í daglegu lífi innan og utan skóla.

7.1 Tölur og talnareikningur

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- unnið með reikniaðgerðirnar fjórar
- fundið hlutföll milli stærða, sýnt með almennu broti, prósentu og tugabroti
- þekkt og notað staðalform
- þekkt ræðar og óræðar tölur
- unnið með talnalínu, pósitívar og negatívar tölur
- þekkt og notað prósentuþríhyrninginn, þ.e getir notfært sér tengslin á milli hluta, heildar og prósentu
- þekkt og notað breytipátt í hækkun og lækkun
- þekkt og notað tugveldi
- námundað
- unnið með veldareikning og reikniaðgerðirnar fjórar
- þekkt og notað ppm og prómil
- þekkt og notað ferningstölur og ferningsrætur
- þekkt og notað teningstölur

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

- tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleiðir með notkun upplýsingatækni

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni

- Farið er í reikniaðgerðirnar fjórar í tengslum við almenn brot, tugabrot og veldareikning. Einnig dýpkum við skilning okkar á prósentureikningi, lærum um prómil og ppm. Við kynnum okkur tugveldi, staðalformi, ferningstölum og teningstölum, ásamt því að læra um tvíundakerfið, ræðar og óræðar tölur og rifjum upp fyrri ár.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 2a nemendabók og æfingahefti. Skali 2b nemendabók og æfingahefti.
  - <http://vefir.nams.is/skali/>
- Almenn stærðfræði II e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Námsfni af netinu t.d.
  - [Guðríður kennari](#)
  - [Stærðfræði Giljaskóla](#)
  - [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
  - [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
  - Kennslustund 1 Innlagnir og umræður um efni vikunnar.
  - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
  - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, föndur, spil, hópavinna eða annað sem tengist námsfni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu eru eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáðferðir:
  - Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð er fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta

nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins. Hæfnimat hvernar lotu/verkefnis auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf.

7.2. Rúmfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- unnið með hornamælingar og hornaútreikningar, bæði marghyrninga og hringa
- þekkt og skilið tengslin á milli mælieininganna (grömm, lítri, metri o.s.frv.) og forskeytanna
- notað og þekkt rúmmálseiningar
- reiknað rúmmál flóknari strendinga út frá gefnum formúlum
- þekkt og notað formúlur fyrir ummál og flatarmál hrings, þekkt hugtakið pí og notkun þess
- unnið með einslaga hyrninga og myndir
- notað og þekkt lengdareiningar
- breytt á milli mælieiningakerfa og reiknað samsettar myndir
- reiknað yfirborðsflatarmál strendinga
- reiknað ummál marghyrninga
- teiknað nákvæmar rúmfræðiteikningar með hringfara og reglustiku
- unnið með hlutföll í daglegu lífi s.s. innréttu herbergi o.fl.
- notað og þekkt flatarmálseiningar
- reiknað rúmmál ferstrendinga og þristrendinga
- reiknað yfirborðsflatarmál sívalninga og flóknari strendinga út frá gefnum formúlum
- þekkt og notað grunnhugtök hrings, geisli, þvermál, hringgeiri
- unnið með hlutfall tveggja þátta

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

- tjáð sig um stærðfræðilegt efni munnlega, skriflega og myndrænt og túlkað efni annarra

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

- unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra verkefna og gefið öðrum viðbrögð
- undirbúið og flutt munnlegar kynningar, skrifað texta um eigin vinnu m.a. með því að nota upplýsingatækni

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Farið er dýpra í formúlur rúmfræðinnar en fyrri ár. Nemendur eiga að geta unnið með formúlur tví- og þrívíðra forma, ásamt því að geta fært á milli mælieininga og mælieiningakerfa. Nemendur vinna verkefni sem tengist hlutföllum í daglegu lífi þar sem þau eiga að mæla farartæki og búa til hlutfallslega rétt líkan af því, setja upp kynningu í ípadinum og kynna það.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 2a nemendabók og æfingahefti. Skali 2b nemendabók og æfingahefti.
  - <http://vefir.nams.is/skali/>

- Almenn stærðfræði II e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Námsfni af netinu t.d.
  - [Guðríður kennari](#)
  - [Stærðfræði Giljaskóla](#)
  - [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
  - [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
  - Kennslustund 1 Innlagir og umræður um efni vikunnar.
  - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
  - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, fündur, spil, hópavinna eða annað sem tengist námsfni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópaverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir:
  - Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaræfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð er fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins.

Hæfnimat hvorrar lotu/verkefnis auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf.

7.3. Algebra

i. Hæfniðviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt og notað röð reikniaðgerða
- búið til og leyst jöfnur út frá gefnum forsendum
- einfaldað stæður (Dregið saman líka liði, margfaldað inn í sviga og margfaldað saman tvo sviga)
- þekkt og notað samokaregluna
- útbúið gildistöflu, fært inn jöfnu og fengið út hnit
- unnið með annars stigs jöfnu og fært inn hnit í graf
- þekkt fleygboga
- þekkt og notað reglur um formerki
- þáttað (út fyrir sviga og í tvo sviga)
- leyst jöfnur í nokkrum skrefum
- þekkt og notað ferningsreglurnar
- fundið og fært inn hnit í graf
- þekkt og unnið með hugtakið skurðpunktur
- þekkt muninn á stæðu og jöfnu
- tekið sameiginlegan þátt út fyrir sviga
- fundið gildi stæðu
- þekkt og notað jöfnu beinnar línu
- þekkt hallatölu og skurðpunkt við y-ás út frá jöfnunni
- leyst annars stigs jöfnur
- leyst ræðar stæður

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

- sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan t.d. með líkani, teikningum, myndriti, jöfnum eða föllum

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

- sett fram mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða myndræna munnlega eða algebrulega framsetningu

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

- tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleyðir með notkun upplýsingatækni

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna með röð reikniaðgerða, einfalda og þátta stæður, ásamt því að geta fundið gildi stæðu. Kynnast muninum á stæðu og jöfnu. Nemendur eiga að geta leyst jöfnu beinnar línu og annars stigs jöfnu m.a. með því að setja þær inn í gildistöflu og færa svo yfir í hnitakerfið.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 2a nemendabók og æfingahefti. Skali 2b nemendabók og æfingahefti.
  - <http://vefir.nams.is/skali/>

- Almenn stærðfræði II e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Námsfni af netinu t.d.
  - [Guðríður kennari](#)
  - [Stærðfræði Giljaskóla](#)
  - [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
  - [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
  - Kennslustund 1 Innlagin og umræður um efni vikunnar.
  - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
  - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, föndur, spil, hópavinna eða annað sem tengist námsfni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópaverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáferðir:
  - Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð er fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins.

Hæfnimat hvorrar lotu/verkefnis auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf.

7.4. Tölfræði og líkindi

i. Hæfniðviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- unnið með fræðilegar líkur, líkur með tilraunum og huglægt mat á líkindum
- fundið út samsettar líkur (líkur á að tveir atburðir gerist sem eru ekki eins líklegir)
- útbúið og notað líkindatré
- útbúið og notað talnatré
- lesið, skilið og lagt mat á upplýsingar um líkindi sem birtar eru á formi tölfræði t.d. í fjölmiðlum
- unnið með mengjamyndir, þekki hugtökin vennmynd, sammengi, sniðmengi og tóamengi

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

- valið og notað margvísleg verkfæri, þar með talin tölvutækni og gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum
- tjáð sig um stærðfræðilegt efni munnlega og myndrænt, af nákvæmni og túlkað niðurstöðu sína

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

- undirbúið og flutt munnlegar kynningar og skrifað texta um eigin vinnu með stærðfræði m.a. með því að nota upplýsingatækni

Upplýsinga- og tæknimennt

- nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á tölulegum gögnum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Í tölfræði og líkindum er aðal áherslan lögð á líkindareikning í 9.bekk. Nemendur kynnast fræðilegum líkum og gera tilraunir með líkur. Nemendur vinna með muninn á líkindatré og talnatré og eiga að geta fundið út samsettar líkur. Einnig er farið í mengjamyndir þar sem ýmis ný hugtök koma inn og nemendur skoða svo tölfræði og líkur í fjölmiðlum í tengslum við daglegt líf

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 2a nemendabók og æfingahefti. Skali 2b nemendabók og æfingahefti.
  - <http://vefir.nams.is/skali/>
- Almenn stærðfræði II e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Náms efni af netinu t.d.
  - [Guðríður kennari](#)
  - [Stærðfræði Giljaskóla](#)
  - [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
  - [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
  - Kennslustund 1 Innlagnir og umræður um efni vikunnar.
  - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
  - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, fündur, spil, hópavinna eða annað sem tengist námsefni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópaverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir:
  - Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð er fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins.

Hæfnimat hverrar lotu/verkefnis auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf.

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla skal unnið með upplýsinga- og tæknimennt sem þverfaglegt námssvið og samþættast sem flestum námsgreinum og námssviðum. Því eru öll hæfniviðmið skráð undir þær námsgreinar sem þau eru metin undir.

9. Valgreinar

Í Hraunvallaskóla er leitast við að bjóða upp á fjölbreytt val fyrir nemendur í unglingadeild með það að markmiði að allir geti fundið eitthvað við sitt hæfi. Valnámskeið í Hraunvallaskóla eru kennd í þriggja anna kerfi. Hvert námskeið er kennt í 80 mínútur á viku í u.þ.b. 12 vikur og á hverri valönn eru nemendur í tveimur valnámskeiðum. Yfir árið hefur því hver og einn nemandi fengið tækifæri til að fara í 6 valnámskeið. Hægt er að fækka valnámskeiðum með vali utan skóla. Valnámskeiðin sem skólinn býður upp á eru fyrir nemendur í 8.-10. bekk og því verða námskeiðin aldursblönduð.

Námsmat í valgreinum

Skýr námskeiðslýsing liggur fyrir þar sem markmið námskeiðsins koma fram. Námsmat miðast við mætingu og þátttöku í námskeiðinu. Námsmat: Lokið/ólókið

Val utan skóla

Að ósk foreldra er heimilt að meta sem nám þátttöku nemenda í atvinnulífi og reglubundna þátttöku í félagslífi, íþróttum eða skipulögðu sjálfboðastarfi. Einnig er heimilt að meta skipulagt nám sem stundað er utan grunnskóla til valgreina. Fyrir hverja klukkustund í vali utan skóla er hægt að sleppa við eina klukkustund í vali í skólanum.

Um nám utan skóla þarf að sækja sérstaklega **áður en kennsla hefst**. Hætti nemandi í utanskólavali á miðri önn er það á ábyrgð foreldra að láta skólann vita svo hægt sé að setja annað val í staðinn. Nemendur fá eyðublað þar sem þeir sækja um val utan skóla.

Bæjarbrú – fjarnám frá Flensborg

Flensborgarskólinn býður nemendum í grunnskólum Hafnarfjarðar upp á að stunda nám í stærðfræði og ensku á framhaldsskólastigi samhliða 10. bekk að gefnum ákveðnum forsendum. Athugið að þetta er ekki eingöngu val hvers nemanda heldur líka mat kennara faggreinanna á því að umræddir nemendur standist viðmið um inngöngu.

9.1. Sameiginlegar valgreinar í Hafnarfirði

Tækniskólalaval

Ætlað nemendum í 10. bekk eingöngu. Nemendur kynast ólíkum viðfangsefnum í list- og verknámi í 6 vikna lotukerfi þar sem hver nemandi velur sér þrjú af eftirfarandi viðfangsefnum; listnám (formlistir, sjónlistir), tréið, málmíðn, rafiðnir, pípulagnir og tækniteiknun.

Gaflaraleikhús

Um er að ræða leiklistarval í umsjón Gaflaraleikhússins. Námskeiðið er kennt þar og fellur ekki inn í hefðbundið annarskipulag valnámskeiða skólans. Þetta val er eingöngu ætlað nemendum í 9. og 10. bekk. Það fer eftir fjölda skráninga frá öllum grunnskólum Hafnarfjarðar hvort valið fer fram eða ekki.

9.2. Valgreinar innan skólans

Skólaárið 2023 – 2024 eru val tímabil og greinar eftirfarandi, með fyrirvara um breytingar:

28. ágúst – 10. nóvember

Mánudagar	Fimmtudagar
	Eldhúsval
Árbók 10. bekkur	Heimanám
Spænska grunn- og framhald	Boozt og shakebar
Prjón og handavinna	Borðspil
Matreiðsla og bakstur	Skák
Stíll og hönnun	Árshátíðarmyndband

13. nóvember – 9. febrúar

Mánudagar	Fimmtudagar
Áhugamálið mitt	Leirmótun
Stíll og fatahönnun	Heimanám
Spænska grunn- og framhald	Eldhúsval
Matreiðsla og bakstur	Boozt- og shakebar
Prjón og handavinna	Borðspil
	Skák

12. febrúar – 8. maí

Mánudagar	Fimmtudagar
Árshátíðarundirbúningur	Leirmótun
Spænska grunn- og framhald	Heimanám
Matreiðsla og bakstur	Eldhúsval
Árbók frágangur	Boozt- og shakebar
Stíll og fatahönnun	Árshátíðarmyndband frágangur
Prjón og handavinna	Borðspil
	Skák

Heilsársval: Söngleikur og Nemendaráð.

Lýsingar og markmið á valáföngum skólaársins 2022-2023 má nálgast undir eftirfarandi vefslóð:

<https://sites.google.com/hfjskoli.is/val/heim?authuser=0>

